

מסורת הש"ס

(א) חולין ג ע"ג (ב) (ג) (ד) חולין ג (ה) (ו) חולין ג (ז) חולין ג (ח) חולין ג (ט) חולין ג (י) חולין ג (יא) חולין ג (יב) חולין ג (יג) חולין ג (יד) חולין ג (טו) חולין ג (טז) חולין ג (יז) חולין ג (יח) חולין ג (יט) חולין ג (כ) חולין ג (כא) חולין ג (כב) חולין ג (כג) חולין ג (כד) חולין ג (כה) חולין ג (כו) חולין ג (כז) חולין ג (כח) חולין ג (כט) חולין ג (ל) חולין ג

הלך גדול הבית לבית הקברות. אחר מנעו לקבצו ושהה שם ג' ימים: מהו. מי חשיבין ליה כמאן דהוי צביטיה הואיל וזלוך המת הלך אחר: מונע עמקן. דאצילות שלהם התחילה משמרו פניהם מן המת ואצילות של גדול (ס) עד שימסוס הגולל: לבני הללפוני. מקום:

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן כב.

הלך גדול הבית לבית הקברות טהור. פי' מי מונה לעצמו או לא דשמה כיון שהוא טרוד בעיניו מת וכששמעו הם שמע גם הוא ימנה עמקן או שמה מונה לעצמו ולא ידענה מאי הוי דינא בגדול הבית שכה ממקום קרוב אי מונה עמקן הואיל והוא עיקר ויש לימן טעם לומר שהוא מונה לבדו הואיל ואינו יודע האצילות או טעם להיפך דהואיל משום המת הלך ימנה עמהם:

דאמת בנו תלמא יוסי. קשאתא גדול הבית בתוך ג' ימים מונה הוא עמקן ודלמארין לעיל ג' ימים ימים הראשונים מונה עמקן וקשיא לי דהא קיי"ל כר"ש דאפי' ביום ג' מונה עמקן כדלמארין לקמן וא"כ מה לי מוך ג' מה לי לאחר ג' ונראה מתוך ה"ג דאפי' לר"ש (בב יוסף) הוי חילוק דפוך ג' ואחר ג' מקום רחוק שפי' הא דלמא בנו תלמא יומי מונה עמקן אפי' נא ממקום רחוק אמא לבתר תלמא יומי ממקום קרוב אפי' מוך ג' מונה עמקן ובספון פירש אפי' לר"ש אחיה הך מילתא ועוד יש לפרש דה"פ הלך גדול הבית לבית הקברות מהו דבעינא ליה אם אותו שכה מונה ע"ש הנשארין וכן פי' ר' יוחנן ז"ל והוא כשש גדול הבית צבית או מונה עמקן הנא אללס ממקום קרוב ומאלס אללס שטע"פ שאצילות חל מקודס לשלו ומאלס יוס או יומי יסיס עמקן (לרבנן כשנא גדול הבית מוך ג' ימים שפירש גדול הבית ג' ימים ולר"ש אפי' ביום השני דדוקא כשש גדול הבית צבית כי או בעל אללס והכי פי' איבעיא להו הלך גדול הבית לבית הקברות פי' הלך ללות מת עד עיר אחרת וקברו שם מהו שיהא מונה עמקן אותו שכה אללס צביעו שמת צה מונה עמקן אע"פ שאין גדול הבית עמקן שם (ואו לא) דהא דבעינן גדול הבית צבית למעוטי האי נמי קאמי אע"ג דידע כהאי אצילות

מחזי חזתכס כנסתס הגולל: ה"ג והוא שלא עמדו מנחמין מאללו. שכה צביעי שחרית עד שלא עמדו מנחמין אללו זה צביעי: נעטרו לעמוד. מנענעים ורזים לעמוד: אמר מאן דהוא. אדס אחד מאן דהו: ממוסי דמריס. מרי שכה צביר דרבי חייא או רבי זילא: אין הלכה אמרי. כלומר אין הלכה כרבי שמעון: מדהא מעמו. ממרה להוליא: ממטע בעסקו. כגון סחוריה: רה

הגרות הב"ח

(ב) (ג) היה פ"ש או עירע או שהיו בשמים מולדעין על מטהו היו מוסה: (ג) ר"ש ר"ה מונה פי' אצילות של גדול לא התחיל עד שימסוס הולל:

גליון הש"ס

גם' רצה טעם כנסת. עין לקמן דף כ' ע"א מוסתס דיה אס יטל:

רבינו הננאל

ואפילו הלך גדול הבית לבית הקברות ובה תוך שלשה מונה עמקן. בא לאחר שלשה ומצא שהלך גדול הבית לפני הקברות מונה לעצמו. כדאמר ר' רב רב הלכות. דאחר בנו תלמא לימן בהרייה, דאחר לבתר תלמא לימן לנפשיה. בא ממקום רחוק. בתוך שלשה מונה לעצמו. סיכן ואילן אפילו בא ממקום קרוב מונה לעצמו. ר' שבען אומר אפילו (בא) ביום שביעי. בא ממקום קרוב מונה עמקן. ואוקמה ר' יוס בן שואל. והוא שבה ומצא מנחמין אצל אבילין. כלומר עדיין לא נסתלקו מן האכולת, כדארמין מקצת היום כסילו. ואיבעיא להו. ניעטרו האבילין לעמוד ובא ממקום קרוב ומצאן שעדיין לא עמדו מונה. ויעלה בתוך. אמי משטיה דר' יוחנן. הלכה כר' שמעון באבול. הא דארמין. דאמר בשואל הלכה כדברי המיקל. הא דארמין בורה בהרין אפילו. הילכתא כרבן שמעון בן מריאל בטריותו. כבר פירשוה כשחשית חילין. ופשוטה היא. אמר להו רבא לבני מחוזא. אתון דלא אלויתו בחר ערסא. מבי

הלך גדול הבית לבית הקברות טהור. פי' מי מונה לעצמו או לא דשמה כיון שהוא טרוד בעיניו מת וכששמעו הם שמע גם הוא ימנה עמקן או שמה מונה לעצמו ולא ידענה מאי הוי דינא בגדול הבית שכה ממקום קרוב אי מונה עמקן הואיל והוא עיקר ויש לימן טעם לומר שהוא מונה לבדו הואיל ואינו יודע האצילות או טעם להיפך דהואיל משום המת הלך ימנה עמהם:

דאמת בנו תלמא יוסי. קשאתא גדול הבית בתוך ג' ימים מונה הוא עמקן ודלמארין לעיל ג' ימים ימים הראשונים מונה עמקן וקשיא לי דהא קיי"ל כר"ש דאפי' ביום ג' מונה עמקן כדלמארין לקמן וא"כ מה לי מוך ג' מה לי לאחר ג' ונראה מתוך ה"ג דאפי' לר"ש (בב יוסף) הוי חילוק דפוך ג' ואחר ג' מקום רחוק שפי' הא דלמא בנו תלמא יומי מונה עמקן אפי' נא ממקום רחוק אמא לבתר תלמא יומי ממקום קרוב אפי' מוך ג' מונה עמקן ובספון פירש אפי' לר"ש אחיה הך מילתא ועוד יש לפרש דה"פ הלך גדול הבית לבית הקברות מהו דבעינא ליה אם אותו שכה מונה ע"ש הנשארין וכן פי' ר' יוחנן ז"ל והוא כשש גדול הבית צבית או מונה עמקן הנא אללס ממקום קרוב ומאלס אללס שטע"פ שאצילות חל מקודס לשלו ומאלס יוס או יומי יסיס עמקן (לרבנן כשנא גדול הבית מוך ג' ימים שפירש גדול הבית ג' ימים ולר"ש אפי' ביום השני דדוקא כשש גדול הבית צבית כי או בעל אללס והכי פי' איבעיא להו הלך גדול הבית לבית הקברות פי' הלך ללות מת עד עיר אחרת וקברו שם מהו שיהא מונה עמקן אותו שכה אללס צביעו שמת צה מונה עמקן אע"פ שאין גדול הבית עמקן שם (ואו לא) דהא דבעינן גדול הבית צבית למעוטי האי נמי קאמי אע"ג דידע כהאי אצילות

מחזי חזתכס כנסתס הגולל: ה"ג והוא שלא עמדו מנחמין מאללו. שכה צביעי שחרית עד שלא עמדו מנחמין אללו זה צביעי: נעטרו לעמוד. מנענעים ורזים לעמוד: אמר מאן דהוא. אדס אחד מאן דהו: ממוסי דמריס. מרי שכה צביר דרבי חייא או רבי זילא: אין הלכה אמרי. כלומר אין הלכה כרבי שמעון: מדהא מעמו. ממרה להוליא: ממטע בעסקו. כגון סחוריה: רה

ושיין צה או דלמא לא אמא למעוטי אלס היכא דאיתא גדול הבית דוכתא אחריתי דלא ידע כהאי אצילות כלל אללס הלך לבית הקברות כיון דידע כהאי אצילות חשיב אצילות דידעו עיקר ובעל האורת גביהו א"ל מונה עמקן והתניא מונה לעצמו לא קשיא הא דלמא גדול הבית בנו תלמא יומי מבית הקברות דא הוא מונה עמקן וגם האורת מונה עמקן אס צה בתוך שלשה לרבנן או בתוך שבעה לרבי שמעון הא דלא אמא גדול הבית בנו תלמא יומי דלא חשיב אצילות דידעו עיקר דלימני הא דלמא מעלמא כדהייבו מאחר שאין גדול הבית מונה עמקן ולא מיבעיא לרבנן שאין גדול הבית מונה עמקן כי לא אמא בנו תלמא אלס אפי' לר"ש דאמר אפי' ביום ג' מונה עמקן אפי' מ' אחר דלא הוה ידע ציה בתחילה ובעל לבצייבו כיון דגדול הבית ננו מי כדהייבו והס תחילת האצילות ועיקרו יותר ממנו שלא ידע בתחילת האצילות אכל החור מבית הקברות שהיה בתחילת האצילות אינו מונה עמקן היכא דלא אמא בנו תלמא יומי בין אס יש גדול הבית בין אס אין גדול הבית כי הא דל"ל רב לבני הללפוני דלמי בנו תלמא החור מבית הקברות בנו תלמא לימנו כדהייבו דלא אחר בנו תלמא יומי מימנו לנפשיה עכ"ל ז"ל הירושלמי הרי שכה ומאלס אללס בתוך ביתו כשני וכשלישי משלים עמקן כרביעי מונה לעצמו לר"ש אומר אפי' צו' משלים עמהם ריב"ל אומר הלכה כר"ש כשש גדול המשפחה צבית אלל כשאין גדול המשפחה מונה לעצמו ולפי אחרנו מונה עמקן כר"ש אלל כשש גדול המשפחה צבית אלל אס אין גדול המשפחה הלכה כרבנן דבתוך ג' ימים מונה עמהם לאחר ג' מונה לעצמו ולפי"ו אחי שפיר אפי' אליבא דהלכתא דלמי בנו תלמא לימנו (ס) כדהייבו בגדול הבית צבית דכמו שאין גדול הבית הלכתא כרבנן כמו כן בגדול הבית עמקן והוי דינא כרבנן:

מהדרייתו אפי"ו אחי"ו בנו. אכל אותם ההולכים עם המת משיתם הגולל בין גדול הבית צבית בין הולך לבית הקברות וכן המנהג ובירושלמי אינו כן דהכי תנן מת שהולכו אותו ממקום למקום כגון אלו דקברין במקום אחר אית תניא תני אלו שכלן מונין משיאל המת ואלו ששם מונין משנסתם הגולל ואית תני הוי משנסתם הגולל ורב סימון כשם ריב"ל הכל הולך אחר גדול המשפחה ר' יעקב כשם ר' יוסי לחומרין מהו לחומרין ששם היה גדול המשפחה כאן (א) אלו שכלן מונין משיאל המת ואלו ששם מונין משנסתם הגולל וגדול המשפחה שם אלו ואלו מונין משנסתם הגולל וקשיא מהו לחומרין הא ומועין אזלין לקולא בחר גדול הבית כגון שגדול המשפחה כאן שכולם מונין משיאל המת מן הבית דהוה קולא לכן נראה לפרש ששם גדול המשפחה כאן מונין מיד ומתחילין להתאכל עמו לכבודו מיד כשישמעו אפי' שלא צפניו אכל עיקר אצילות יתחילו לננות משיתם הגולל וכן איתא כהדיא ר"ג ווגה דמכת 'אחמיה סליק אחיה עמה אמר ליה רבי מנח כיון שיש גדול הבית מסלקת גבי אחוך שלוף שגדול ובמסופת הרב פירש שהש"ס אינו מחלק כך:

מוסף רש"י

לידה. מנפנס איה (וחילין) 1. שירקא דמיעא 2. דנפיק אב דוחקא. 3. נלירא ודחוקא כסן מנפנס ומולין אחיה מהס דכותק (שס). אמר מאן דהוא. אדס חל מהלמריס מי שחא ולל טרד שמו (ב"ב כ"ג) ולל הוי ומרין אלו שפירדו הנמלה מי הוה (וחילין) 4. איזיב ואסיק. לרש"י דירשלא ללמריס דרבי אלס צביר דרבי חייא בר אלס. ולמריס ללמריס ואגמרא לשמטתא דר' חייא בר אלס ולמריס שפירש אל אמר הלכה כר' שמעון (א) ולא (שס).

רבינו הננאל (המשך)

היריות אפי"ו מבא דאבולא אחילו למינא. ירושלמי הרי שבה ומצא (אכל) בתוך ביתו. שני ובשלישי מונה עמקן. כרביעי מונה לעצמו. ר' שמעון אומר. אפילו או בששי משלים עמקן. אמר ר' ירמיהו כן לוי הלכה כר' שמעון. בשאין (הוא) גדול משפחה. אבל אם הוא גדול משפחה מונה לעצמו. כר' ריב"ל שורה ל' יעקב ארמינא, סיכון שאחיה גדול מנה לעצמו. על כל המתים המרחה מטתו מגובה. על אביו ועל אמו מגובה. אלא אם היה ערב שבת או ערב יום טוב או שהיו גשמים מולדעין על מטהו. הרי ועושה לכבוד אביו. הרי גם זה משוכח. על כל המתים אם רצה שלא למעט בעסקו אלא (אם) רצה לישא וליתן כסחורו כל היום הרשות בידו.

או צינורלמי בני אפילו כתיבי משלים עמקן וסכנו כשש דל"ל כשני וכה כתיבי מאן דיה דלמא כשם הירושלמי וכן ז"ל כתיבי וכו'.

מעשה